

Teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni programm 2021-2024

Tulemusvaldkond	Teadus- ja arendustegevus ja ettevõtlus
Tulemusvaldkonna eesmärk	Teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni arendamise üldeesmärk on luua soodsad tingimused tootlikkuse ja elatustaseme kasvuks, heaks hariduseks ja kultuuriks, Eesti kestmiseks ja arenguks. Ettevõtluse ja innovatsiooni üldeesmärk on toetada Eestis arengule ja ekspordile orienteeritud, rahvusvaheliselt konkurentsivõimelist ja usaldusväärset majanduskeskkonda, kus ettevõtjatel on võimalus teenida rohkem tulu suure lisandväärtusega toodete ja teenuste eest ning sellega luua majanduskasv, mis jõuab kõigi Eesti elanikeni
Valdkonna arengukava	Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia 2014-2020 „Teadmistepõhine Eesti“. Eesti teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ning ettevõtluse arengukava 2021–2035 on esitatud Valitsusele ning 2020. a detsembri seisuga on Riigikogus arutamisel.

Programmi eesmärk: Teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni arendamise üldeesmärk on luua soodsad tingimused tootlikkuse ja elatustaseme kasvuks, heaks hariduseks ja kultuuriks, Eesti kestmiseks ja arenguks.

Programmi kogueelarve

	2021	2022	2023	2024
	RES 2021-2024			
Programmi kogukulud * (tuhandetes eurodes)	206 484	205 505	205 023	215 824

* kuludes ei ole arvestatud amortisatsiooni ja finantstehinguid

Olukorra lühianalüüs

Eestis on aastatega välja kujundatud kvaliteedikonkurentsil põhinev toimiv ja arenev teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni (edaspidi TAI) süsteem. Kasvanud on teadlaste rahvusvahelise koostöö aktiivsus ja teaduse kõrget taset näitav publitseerimisaktiivsus ning edukus EL teadus- ja arendustegevuse raamprogrammis. Eesti paistab silma raamprogrammis Horisont 2020 võidetud lepingute mahu poolest (viimase näitaja alusel ületame 1,5 korda EL28 keskmist). Eestis rajatud nüüdisaegsed ülikoolide ning teadusasutuste hooned ja laborid loovad teadustöökis rahvusvaheliselt atraktiivseid tingimusi. Eesti teaduses on oluline roll teaduse tippkeskustel, mis koondavad mitme teadusasutuse uurimiserühmi, soodustavad koostööd nii Eestis kui ka rahvusvaheliselt, toetavad noorte teadlaste järelkasvu ning aitavad teadustulemusi populariseerida.

Samuti on ettevõtete innovatsioonisuutlikkus 2018. aastal oluliselt tõusnud. Viimast iseloomustab näitaja „ettevõtete tootlikkus hõivatu kohta“, mille järgi oleme pidevalt tõusutrendis, lähenedes EL keskmisele. 2018. aastal saavutas Eesti indikaatorina seatud eesmärgi (76%). Eesti positsioon paranes EL innovatsioonitabelis koguni viie koha võrra ning 2018. aastaks seatud eesmärgist lahutab vaid üks koht.

Teadusvaldkonna suurimad proovikivid on teaduspõhiste lahenduste leidmine ühiskonna arenguvajadustele, ülikoolide ja ettevõtjate napp motivatsioon ja võimekus teha koostööd ning teaduse rahastamine, mis ei ole piisav, tagamaks teadussüsteemi järjepidevat ja kestlikku kvaliteeti. Eesti eripära on teadusrahastuse kõrge projektipõhisus ja välisallikate suur osakaal teaduse rahastamises – eriti avaliku sektori TA puhul. Rohkem tähelepanu tuleb pöörata akadeemilise karjääri, sealhulgas doktoriõppe atraktiivsusse suurendamisele. Kasvatada tuleb ettevõtete teadusmahukust ning leida viise, kuidas teadustöö tulemused jõuaksid suuremal määral praktiliste rakendusteni ettevõtluses ja avalikus sektoris.

Olulisemad programmi (arendus)tegevused 2021-2024 aastal:

- Suurendatakse teadusasutuste teadus- ja arendustegevuse rahastamist, hoides uurimistoetuste ja baasfinantseerimise suhet 50:50. Baasfinantseerimise suurendamine on eelduseks stabiilse akadeemilise karjäärimudeli väljatöötamisele ning tihedama koostöö arendamisele ettevõtete ja teadusasutuste vahel. TA-tegevuse põhiinstrumentide (sh baasfinantseerimine, uurimistoetused, riigi teadus- ja arendusasutuste tegevustoetus, Norra välisabi jne) rakendamiseks on 2021. aastal riigieelarvesse planeeritud 109,3 mln eurot. Baasfinantseerimise ja uurimistoetuste jätkuv kasv võimaldab ülikoolidel jätkata akadeemiliste karjäärimudelite elluviimisega. Personaalsete uurimistoetuste kasv leevendab tihedat konkurentsivõimet teadus- ja arendustegevuse rahastamisel ja toetab mõjusa ja kõrge tasemega teaduse tasakaalustatud arengut.
- Noorteadlaste järelkasvu kindlustamiseks toetatakse doktoriõppe atraktiivsuse kasvatamist ja doktoriõppe reformimist. Doktorikraadiga inimeste arvu kasv, eriti väljaspool ülikoole, on vältimatu eeltingimus Eesti majanduskasvu hoogustamiseks ning kõrgema lisandväärtuse suunas liikumiseks. Doktoriõppe reformimise tulemusena määratletakse doktorandi selgem positsioon teadlaskarjääris, sh tagatakse ülikoolides või TA-asutustes doktorantidele nooremteaduri lepinguline ametikoht. Kasvab doktoriõppe tulemuslikkus, õpe on paremini seotud ühiskonna vajadustega ning soodustatakse doktoriõppe läbiviimist koostöös ettevõtluse ning positiivselt evalveeritud teadusasutustega.
- Suurendatakse toetust eesti keele ja kultuuri alastele ja haridusuuringutele, et tagada eesti hariduse, keele ja kultuuriruumi kestlikkus. Need uuringud on olulised Eesti riigi, ühiskonna, rahvuse ja keele püsijäämiseks ja arenguks, sh Eesti kultuuriruumi ja ühiskonna toimimismudelite uurimiseks, ühiskonna arenguvajaduste lahendamiseks ning globaalsete arengusuundumustega kohanemise toetamiseks. Masinõppe ja tehisintellekti kiire arengu kontekstis on oluline toetada eesti keeletehnoloogiliste lahenduste väljatöötamist ja nende kasutusele võtmist. Arendatakse välja ja käivitatakse haridusuuringute programm, et tagada Eesti hariduse edutegurite süsteemne uurimine ja selle põhjal tõenduspõhine poliitikakujundamine.
- Jätkatakse ettevõtjate vajadusest lähtuvate temaatiliste teadus- ja arendusprogrammidega IT ja ressursside väärimise valdkonnas, et soodustada neis valdkondades teadusrühmade võimekuse tõusu, valdkondlike spetsialistide pealekasvu ning arenduskoostööd ettevõtete ja teadusasutuste vahel. Alustatakse temaatiliste teadus- ja arendustegevuse programmide väljatöötamist Eesti arenguvajadustest lähtuvates fookusvaldkondades.
- Jätkatakse arendusgrandi (inglise k. *proof-of-concept grant*) piloteerimisega. Arendusgrandi eesmärgiks on toetada silmapaistavate teadustulemuste arendamist ettevõtlusele

atraktiivsesse vormi, testides nende ärilise kasutamise viise ja tasuvust. Tegevuse tulemusena jõuab senisest enam teadustulemusi äriliste rakendusteni.

- Jätkatakse teadusnõunike ja ettevõtete haruliitude arendusnõunike võrgustiku arendamisega. Teadusnõunikud ministeeriumites seisavad hea ministeeriumi haldusala teadus- ja arendustegevuse kavandamise ja elluviimise eest. Teadustaustaga arendusnõunikud aitavad erialaliitudel määratleda haruliidu liikmetele olulised teadus- ja arendussuunad, mille alusel hinnata sektori arenguvõimalusi kui läbi rääkida teadusasutustega valdkonnale vajalike uuringute üle, tõstavad haruliidu liikmete teadlikkust valdkonna teadus- ja arendustegevuse potentsiaalset ja võimalikest rakendustest ning aitavad kaasa sektori ettevõtjate teadlikkuse ja oskuste tõstmisele TA vallas, soodustades koostöö teadusasutustega nii Eestis kui EL tasandil. Teadus- ja arendusnõunike võrgustik aitab TA-tegevusi paremini kavandada, sh seada selgemaid fookusi, kavandada mõjusamaid sekkumisi ja osaleda aktiivsemalt rahvusvaheliste teadusvõrgustike töös. Omavaheline info- ja kogemuste vahetus aitab kaasa TA-tegevuste tõhusamale ja mõjusamale kavandamisele ja elluviimisele, tõstab poliitikakujundamise kvaliteeti ning toetab erasektorile olulise TA-tegevuse elluviimist.
- Jätkatakse teadusasutuste ja ettevõtlussektori vaheliste töötajate liikumist soodustavate meetmete rakendamist (nn sektoritevaheline liikuvus), mille tulemusena liigub senisest enam teadlasi ettevõtlusesse ning paranevad ettevõtete oskused teadustulemusi rakendada ja kohendada. Samuti kasvab teadusasutustes ettevõtluskogemustega teadlaste arv, mis aitab paremini ühiskonna nõudlusele vastavat teadustööd planeerida. Alustatakse meetmete kavandamist, mis toetaks ettevõtluskogemusega inimeste kaasamist õppe- ja teadustegevustesse kõrgkoolides ja teadusasutustes, et rikastada õppe sisu ning suurendada teadustöö potentsiaalset rakendatavust ning kasvatada ettevõtjate teadlikkust teadus- ja arendustöö protsessidest.

Programmi mõõdikud ja sihttasemed

Mõõdik	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
			Sihttase				
Teadus- ja arendustegevuse investeeringute tase, % SKPst	1,41*	1,6	3	3	3	-	-
sh erasektori TA investeeringute tase, % SKPst	0,6*	0,9	2	2	2	-	-
Ettevõtete tootlikkus töötaja kohta EL27 keskmisest, %	76,8	78,7	80	80	80	-	-
Koht Innovatsiooniliidu tulemustabelis	12	11	10	10	10	-	-
Meede 1. Teaduse kõrge taseme ja mitmekesisuse kindlustamine							
<i>Eesmärk: Eesti teadus on kõrgetasemeline ja mitmekesine. See on rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline ja nähtav ning katab põhilisi kõrgharidus- ja kultuurivaldkondi. Teadusasutuste võrk tegutseb tõhusalt. Taristu on nüüdisaegne. Teadlaste ja innovaatorite järelkasv on kindlustatud. Eesti on atraktiivne koht teadus- ja arendustööks ning teadlaskarjäär on populaarne.</i>							
Doktorikraadi kaitsmiste arv õppeaastas	244	235	300	300	300	-	-
10% maailmas enamsiteeritud teadusartikli hulka kuuluvate Eesti kõrgetasemeliste artiklite osakaal, %	10	-	11	11	11	-	-
Kõrgetasemeliste artiklite arv miljoni elaniku kohta**	1603	-	1600	1600	1600	-	-
Meede 2. TAI ühiskondliku ja majandusliku kasu suurendamine							
<i>Eesmärk: Teadus- ja arendustegevus toimib Eesti ühiskonna ja majanduse huvides. See lähtub ühiskonna ja majanduse vajadustest ning tähtsustab rakendusi. Teadusasutused on motiveeritud rakendusuringuteks ja tulemuslikuks koostööks ettevõtjate ning valitsusasutustega. Riik on rakenduslike uuringute ja arendustööde tark tellija. Sotsiaalmajanduslikel eesmärkidel tehtavate uuringute korraldus on tõhus.</i>							
Erasektori finantseeritud avaliku sektori teadus- ja arendustegevuse kulutuste osakaal, %	5,8	6,6	7	7	7	-	-
Sotsiaalmajanduslikele rakendustele (v.a akadeemilised uuringud) suunatud kulutuste osakaal riigieelarves planeeritud TA eraldistest, %***	33*	38	40	40	40	-	-
Meede 3. Majandusstruktuuri muutev TAI lähtub nutikast spetsialiseerumisest							
<i>Eesmärk: TA muudab majandusstruktuuri teadmistemahukamaks. Nutika spetsialiseerumise meetodil valitud ja juhitud TAI investeeringud soodustavad kasvualdkondade arengut ennaktempos. Teadusmahuka ettevõtluse osakaal majanduses ja ekspordi lisandväärtus kasvavad märgatavalt.</i>							
Kõrgtehnoloogiliste toodete ja teenuste osakaal ekspordis, %	-	-	15	15	15	-	-
Kõrg- ja keskkõrgtehnoloogiliste sektorite hõive osakaal koguhõives, %	8,4	8,8	9	9	9	-	-
Meede 4. Eesti osaluse ja nähtavuse suurendamine rahvusvahelises TAI alases koostöös							
<i>Eesmärk: Eesti on rahvusvahelises TAI alases koostöös aktiivne ja nähtav. Riikideülene koostöö aitab lahendada Eesti ja maailma ees seisvaid ülesandeid. Eesti osaleb partnerina Euroopa teadusruumi algatustes (sh teadustegevuse ühiskavandamises), Euroopa innovatsioonipartnerluses, Balti ja Põhjala ühisruumi algatustes, rahvusvahelistes teadustaristutes. Ettevõtjatele on kättesaadavad maailma uusimad TAI tulemused, avatud koostöövõimalused ja taristu.</i>							
Eesti edukus ELi teadus- ja arendustegevuse raamprogrammis Horisont 2020: võidetud lepingute maht elaniku kohta, % ELi keskmisest, kusjuures EL = 100	148	-	100	100	100	-	-
Rahvusvaheliselt koordineeritud uurimistöö osakaal riigi rahastatud TA-s, %	1,43	-	3	3	3	-	-

* Statistikaameti tehtud ümberarvutused

** Allikad: EUROSTAT, Thomson Reuters Web of Science

*** Allikad: Eurostat, Statistikaamet. Kuni 2015. a andmeteni TA kulutused tegijapõhiselt, alates 2016 on Statistikaamet koostöös HTMiga rakendanud uut meetodikat ning kajastanud andmeid rahastajapõhiselt.

Programmi meetmed, tegevused ja rahastamiskava (tuhandetes eurodes)

Meede/ Tegevus	2021	2022	2023	2024
Meede 1. Teaduse kõrge taseme ja mitmekesisuse kindlustamine				
Tegevus 1.1 Institutsionaalne arendusprogramm teadus- ja arendusasutustele ja kõrgkoolidele (ASTRA)	15 615	6 917	528	510
<i>Institutsionaalse arendusprogrammi raames toetatakse kõrgkoolide ja teadus- ja arendusasutuste vastutusvaldkondade arendamist, struktuurseid muutusi, keskendumist strateegilisele põhitegevusele ning asutuste võrgustiku korrastamist; suurendatakse teadusasutuste vastutust oma tegevuse tulemuslikkuse eest. Teadlaste ja inseneride järelkasvu tagamiseks toetatakse doktorikoole. Toetatakse ülikoolide, TA asutuste ja rakenduskõrgkoolide teenuste väljaarendamist ettevõtluskoostöö laiendamiseks (teadustaristu avamine ettevõtetele, rakendusuringute võimekuse kasvatamine jm), samuti investeringuid vastutusvaldkondade ja kasuvaldkondade õppe- ja teadustöö kvaliteedi arendamiseks.</i>				
Tegevus 1.2 Teadus- ja arendustegevuse põhiinstrumentide rakendamine, sh baasfinantseerimine ja uurimistoetused	125 382	135 777	159 555	191 430
<i>Tegevuse eesmärgiks on TA põhiliste rahastusinstrumentide (baasfinantseerimine, uurimistoetused, taristu ülalpidamise ja jätkusuutliku arendamise toetused jt) rakendamine ja nende mahu kasvatamine kooskõllaliselt ajutise iseloomuga töökefondide investeringutega, et saavutada TAI süsteemi kestlikkus ja loodud võimekuse realiseerumine. Tegevusest tagatakse järgmiste instrumentide rahastus:</i> <ul style="list-style-type: none"> • teadusasutuste baasfinantseerimine, • konkurentsipõhised uurimistoetused ning taristu ülalpidamine, • riigi TA asutuste tegevuskulud, • Nooremteadurite palgatoetus • Eesti Teadusagentuuri (ETAG) tegevustoetus (sh väliskoostöö projektid, ettevalmistustoetuse maksmine kvaliteetsete Horisont2020 taotluste koostajatele jm), • Eesti Teaduste Akadeemia (ETA) tegevustoetus (sh uurija-professorite rahastamine). • Muud tegevused ja kulud (Norra ja EMP välisabi, riigi TA-asutuste muude tulude arvel tehtavad kulud, õppelaenu, kaudsed kulud). 				
Tegevus 1.3 Teaduse tippkeskuste toetamine	7 078	5 798	3 520	160
<i>Tegevusest toetatakse üheksat teaduse tippkeskust maailmatasemel teadusuuringute edendamisel. Toetatakse alusuuringuid, rakendusuringuid ja arendustegevust, teadus- ja arendustegevuse jaoks vajalike vahendite ja aparatuuri soetamist, teadlaste koolitamist ja järelkasvuga seotud tegevusi, tippkeskuste riigisest ja rahvusvahelist koostööd, teadustegevuse tulemuste levitamist.</i>				
Tegevus 1.4 Teaduse ja teadushariduse populariseerimine ühiskonnas	2 781	1 920	2 851	2 833
<i>Tegevuse raames tagatakse teaduskeskus AHHA tegevustoetus, riigi teaduspreemiad ning viiakse läbi teaduse populariseerimise projektikonkurss ja tagatakse teadustööde riiklike konkursside preemiad (üliõpilaste teadustööde riikliku konkurss, õpilaste teadustööde riiklik konkurss, õpilasleiutajate konkurss, kasvatusteaduslike tööde konkurss, teaduse populariseerimise auhind, koostööpartnerite toetamine). Rakendatakse alameede "Teaduse populariseerimine" (TeaMe+) (telesaadet, õppematerjalid, kampaaniad jpm). Jätkatakse teadussaate „Rakett69“ toetamist. Viiakse ellu avatud taotlusvooru Teeme+ projektid, kus toetatakse süsteemseid teadust populariseerivaid üritustesarju ja tegevusi, LTT huviringide arendamist ning ettevõtete kaasamist teaduse ja LTT populariseerimisse.</i>				
Tegevus 1.5 Teaduskollektsioonide toetamine	1 078	1 078	1 078	1 060
<i>Toetatakse järjepidevalt teaduse ja kultuuri jaoks oluliste andmearhiivide ning teaduskollektsioonide säilitamist, täiendamist, digiteerimist ning kättesaadavaks tegemist.</i>				
Tegevus 1.6 Riikliku tähtsusega teaduse infrastruktuuri toetamine teekaardi alusel	5 809	5 809	3 255	1 450
<i>Tegevusest toetatakse riikliku tähtsusega infrastruktuuriobjektide rajamist ja Eesti osalemist ESFRI teekaardi jt rahvusvahelistes teaduse infrastruktuurides. Lisaks infrastruktuuriobjektide rajamisele (sh ehitamine, kaasajastamine, laboriseadmed ja aparatuur) toetamisele toetatakse teaduse infrastruktuuri abil pakutavate teenuste väljaarendamist, infrastruktuuriga seotud kollektsoonide, andmearhiivide, andmebaasidega seotud tegevusi, koostöötegevusi jms. Tagatakse HITSA/EENET-i tegevustoetus, s.h liikmemakse.</i>				
Meede 2. TAI ühiskondliku ja majandusliku kasu suurendamine				
Tegevus 2.1 Riiklike programmide "Eesti keel ja kultuur digiajastul" ning "Eesti keeletehnoloogia" elluviimine. Haridusteaduste programmi käivitamine.	2 678	3 043	3 043	3 025

<i>Toetatakse eesti keele, ajaloo ja kultuuri kõrge teadusliku tasemega uuringuid, keeletehnoloogiliste lahenduste arendamist ning soodustatakse nende võimalikult laialdast rakendamist. Alates 2018. a viiakse ellu uut Eesti keeletehnoloogia teadus- ja arendustegevuse programmi „Eesti keeletehnoloogia 2018-2027“. 2019. a käivitati uuendatud riiklik programm „Eesti keel ja kultuur digiajastul 2019–2027“. Alustatakse haridusteaduste riikliku programmi ettevalmistamist ja elluviimist.</i>				
Tegevus 2.2 Tuumiktaristu toetamine ja avamine välistele kasutajatele	1 178	1 182	1 532	2 014
<i>Toetatakse tuumiktaristu kasutamist TA-asutuste ja ettevõtete poolt. Tuumiktaristu on TA-asutusele kuuluv uurimisteemade täitmiseks vajalik taristu, mis on loodud avalikes huvides ja mida TA-asutuse kehtestatud tingimustel ja korras on võimalik kasutada teistel isikutel. Toetust antakse tuumiktaristu täiendavate kulude katteks, mis on seotud taristu kättesaadavaks tegemisega väljaspool tuumiktaristu pidajat (sh teenuste arendamine) ning rahvusvahelisest koostööst tulenevate kohustustega.</i>				
Tegevus 2.3 Teadusandmebaaside litsentside hankimine ja teadusraamatukogude toetamine	6 066	6 066	6 066	6 048
<i>Toetatakse teadusraamatukogude teavikute hankimist, elektrooniliste teadusandmebaaside ühishankeid, teaduslikul otstarbel rahvusteaviku järelkomplekteerimist, raamatukogude koondkataloog ESTER arendamist ja käigus hoidmist.</i>				
Tegevus 2.4 Riigiasutuste TA alase võimekuse tõstmine (RITA)	6 278	6 278	373	160
<i>RITA raames toetatakse ministeeriumites teadusnõunike ametikohtade loomist. Jätkatakse Eesti Teadusinfosüsteemi arendamist (uute moodulite väljatöötamist ja olemasolevate edasiarendamist, uute liideste ja teenuste loomist, ning ETIS-e teiste infosüsteemidega sidustatuse parandamist). Tegevuse eesmärgiks on suurendada ministeeriumide TA-alast vastutust ja võimekust rakendusuringute korraldamiseks ja nende kasutamiseks sotsiaalmajanduslike probleemide lahendamisel, luua ministeeriumide vahelised koostöövormid TA-tegevuse lisarahastamiseks ja paremaks korraldamiseks valitsemisalades, lähtudes põhimõttest, et põhivastutus sotsiaalmajanduslikel eesmärkidel rahastatava TA eest on valdkonna eest vastutaval ministeeriumil. Valdkondliku teadus- ja arendustegevuse tugevdamise eesmärgil jätkatakse erialaliitude toetamist arendusnõunike palkamisel, tugevdades sellega erialaliitudesse kuuluvate ettevõtete teadus- ja arendustegevuse alast võimekust.</i>				
Meede 3. Majandusstruktuuri muutev TAI lähtub nutikast spetsialiseerumisest				
Tegevus 3.1 Nutika spetsialiseerumise kasvualdkondade rakendusuringute toetamine	4 678	4 678	4 117	160
<i>Toetatakse nutika spetsialiseerumise kasvualdkondade rakendusuringuid, tegevusi viivad ellu Riigi Tugiteenuste Keskus ja SA Eesti Teadusagentuur. Rakendusuringute elluviimisel kasvab TA-asutuste ja ettevõtete koostööprojektide arv ja tulemuslikkus ning ettevõtted saavad toote/teenuse edasiseks arendamiseks vajalikku informatsiooni, oskusteavet ja tehnoloogilisi lahendusi.</i>				
Tegevus 3.2 Kõrghariduse erialastipendiumid nutika spetsialiseerumise kasvualdkondades	4 478	1 543	178	160
<i>Eesmärgiks on toetada kasvualdkondade teadlaste ning inseneride järel- ja juurdekasvu. Jätkatakse ülikoolide ja ettevõtete koostöös pakutava doktorantuuri (ettevõtlusdoktorantuuri) toetamist.</i>				
Tegevus 3.3 Majanduse kasvualdkondades teadus- ja arendustegevuse ja kõrghariduse toetamine	6 828	7 178	7 178	1 160
<i>Tegevuse raames moderniseeritakse ja mehitatakse ülikoolide vastavad õppetoolid ja uurimisgrupid, tugevdatakse teaduslikku taset IKT ja ressursside väärindamise põhierialadel. See loob eeldusi ülikoolide ja ettevõtete koostöö laiendamiseks, erasektori poolt finantseeritud avaliku sektori kulutuste mahu ja osakaalu tõusuks ning tippspetsialistide ettevalmistamiseks ettevõtlusele.</i>				
Tegevus 3.4 Teadustulemuste innovatsiooni- ja turupotentsiaali arendamine	828	828	828	810
<i>Toetatakse läbimurdeliste teadustulemuste jõudmist praktiliste rakendusteni, töötakse välja eksperimentaalarenduse grant (Proof of Concept) konkurentsipõhise uurimistoetuse tulemusena saavutatud teadustulemuste äripotentsiaali testimiseks ja arenduseks.</i>				
Meede 4. Eesti osaluse ja nähtavuse suurendamine rahvusvahelises TAI alases koostöös				
Tegevus 4.1 Teaduse ja kõrghariduse rahvusvahelistumise, mobiilsuse ja järelkasvu toetamine	13 928	13 208	6 219	160
<i>Tegevuste „Mobilitas Pluss“ ja „DoRa Pluss“ raames toetatakse teaduse ja kõrghariduse rahvusvahelistumist. Eesmärgiks on tagada ministeeriumideüleles koostöös Eesti osalemine Euroopa teadusruumi algatustes (sh teadustegevuse ühiskavandamises, Euroopa innovatsioonipartnerluses, Balti ja Põhjala ühisruumi algatustes) ning Eesti TA-programmide avatus rahvusvaheliseks koostööks vastastikku kasulikel alustel, arendada koostöövõimalusi kolmandate riikide teadlaste ja teadusasutustega. Jätkatakse Eesti teaduse rahvusvahelist tutvustamist ning „Research in Estonia“ ja „Study in Estonia“ turundustegevusi. Toetatakse „Targa linna tippkeskuse – Finest TWINS“ raames tippkeskuse tegevuseks vajalike tööruumide ja sisseseade soetamist ja kohalike omavalitsustega koostöös välja selgitatud probleemidele võimalike lahenduste piloteerimist.</i>				

Tegevus 4.2 Rahvusvaheliste koostöölepingute toetamine ja rahvusvaheliste teadusorganisatsioonide liikmemaksud	1 799	4 199	4 699	4 681
<i>Tegevuste kaudu luuakse Eesti ettevõtetele ning TA-asutustele võimalusi saada kõrgtehnoloogilisi tellimusi rahvusvahelistes teadustaristutes (sealhulgas Euroopa Tuumauuringute Organisatsioonis, Euroopa Kosmoseagentuuris, teaduskeskuses European Spallation Source (ESS), rahvusvahelise katsetermotuumareaktori (ITER) juures, MAX-LABis jm) osalemise kaudu. Alates 2019. a tagatakse Eesti kohustused Euroopa Neutronkiirusallika European Spallation Source (ESS) rajamisel ning ülalpidamiskulude katmisel ning Euroopa Kõrgjõudlusega andmetöötluse ühisettevõttes (EuroHPC).</i>				
KOKKU KULUD	206 484	205 505	205 023	215 824

Katrin Pihor
Teadusosakonna juhataja